NAM THỨ MƯỜI HAI. — SỐ THỨ 2160

MỖI SỐ : 5 XU

NGÀY THỨ BẢY 31 MAI 1924

DEPOT LEGAL

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

BÁO : 1 năm 6$50 — 6 tháng 3$50 — 3 tháng 1$80 — 1 tháng 0$60

Cước báo ngoại quốc : 1 năm 12$00 — 6 tháng 6$00 — 3 tháng 3$00

Các báo gửi không lấy tiền : 1 năm 6$00 — 6 tháng 3$00 — 3 tháng 1$50 — 1 tháng 0$60

Toutes les lettres doivent être adressées au directeur 61-63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : P. E. NGUYỄN
Directeur : NGUYỄN-VAN-VINH
Rédacteur en chef : PHAM-HUY-LUC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LÂN

Adresse télégraphique : TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 180

ANNONCES

Décomptées à raison de 0$10 la ligne ou espace de hauteur, sur 0m,035 de large.

Une seule insertion . . . . . 0$10 la ligne

Par contrat annuel
Pour conditions et prix s'adresser à l'Administrateur

Réclames dans la 2e page. . 0$15 la ligne

Annonces judiciaires et légales. 0$50 la ligne

On traite à forfait pour les contrats importants

Mấy lời kính cáo bọn thiếu-niên học-sinh ta

Hôm nay đã hết tháng Mai, năm học đã gần nết, sự khảo hạch đã lắt đắu, có trường thi khảo hạch đã xong, có trường thi hiện đương khảo hạch, lại có trường thì việc khảo hạch sẽ sắp sửa bắt đầu: bọn thiếu-niên học-sinh ta, kẻ thi lo hạch tốt-nghiệp, người thì lo hạch lên lớp, người nào cũng có ý băn-khoăn, có lòng gắng-gỏi lo đêm nghĩ ngày cầu cho sự khảo-hạch được ông chuốt. Trông thấy cái tình-trạng của bọn thiếu-niên học-sinh ta gần đến mùa khảo hạch, khiến cho người ta lại nhớ đến câu tục ngữ Tàu nói về tình cảnh học-trò thi: « Hòe hoa hoàng, cử tử tâm mang » nghĩa là đến mùa thu, hoa hòe đã vàng, người thi cử lòng ai cũng phân mang.

Nước ta xưa kia thủ sĩ ở khoa trường, cứ ba năm mới có một khoa, thì không dịp thi lại phải đợi đến khoa sau, nghĩa là lại đợi ba năm nữa; bây giờ theo phép học mới, thủ sĩ ở học-đường cứ hết năm học thì lại thi, ai không đậu lần thi thứ nhất, lại còn được thi lần thứ nhì; không những thế, một người lại có thể thi được hai ba bằng, thua keo này lại được bảy keo khác, hỏng phần nọ còn mong vớ được phần kia, không phải như lối ta xưa kia chỉ chuyên thi có một nghề văn-chương, ai đã gặp rủi mà hỏng đành phải bỏ tay ngồi đợi một khoảng thi giờ rất lâu. Cuộc thi cử bây giờ không đến nỗi nguy hiểm như cuộc thi-cử ta xưa kia, thế mà bọn thiếu-niên học-sinh ai cũng biết lo lắng, biết gắng gỏi, muốn tranh đua cho được trước, mong tu tiến cho cập thời, chi khí bọn thiếu-niên cũng thật là đáng khen, mà tiền-đồ nước nhà cũng thật là đáng mừng vậy.

Nhưng có một điều này, chắc là bọn thiếu-niên học-sinh chưa từng nghĩ đến: sự cốt-yếu nhất của người ta ở trên đời là sự học-vấn, có học-vấn thì tri-thức mới mở-mang, kiến-văn mới rộng-rãi, mới luyện được tài-năng, rèn đúc được đạo-đức, thành ra một người hữu dụng. Chữ hữu dụng đây bao hàm rất rộng, nghĩa là có đủ tư-cách làm ích-lợi cho gia-đình, giúp công việc cho xã-hội, làm được đủ trách-nhiệm đối với nhà đối với nước, mà thỏa tấm lòng trông cậy của quốc-dân; chớ không phải chỉ chăm chăm mong có bằng nọ bằng kia, để tìm cách sinh nhai mà thôi đâu. Ngày xưa ông Vương-Tăng thi đỗ tam nguyên tiến-sĩ, có người đến mừng, nói với ông rằng ông đỗ to như thế, chắc là cả đời nhờ đủ mà thừa mặc thừa ăn. Ông Vương cười mà trả lời rằng: « Tăng bình sinh chỉ bất tại ôn bão », nghĩa là trong đời tôi, tôi không để bụng về sự ấm no bao giờ. Bởi ông Vương-Tăng có chí khí cao rộng hơn người như thế, sau ra làm quan có công-nghiệp to, làm một bậc danh-thần nhà Tống. Chí khí và lời nói của ông Vương tưởng cũng đủ làm một tấm gương sáng cho những kẻ cầm quyền sách đời sau soi chung.

Có người nói rằng lời nói ấy thật là phải, chỉ khi ấy thật là lớn, nhưng chi những nhà có sẵn nghề-nghiệp, đường vật chất vẫn doanh dư, thì mới có thể bắt chước được; còn những người gia-tư bần-bạc, cha mẹ già yếu, đêm ngày mong mỏi, cầu cho nghề học mau thành, để tìm phương giúp đỡ cho cha mẹ, thế mà bảo rằng bọn thiếu-niên học-sinh không nên để bụng về sự ấm no, thì chẳng hóa ra lời nói vu-khoát ư. Phải, đã đành rằng trách-nhiệm của bọn thiếu-niên, cốt mong mai sau khôn lớn, trước đền ơn cho cha mẹ, sau gây mối hạnh-phúc cho gia-đình, có ai bảo thế là không phải. Nhưng mà bọn thiếu-niên ngày nay là học-trò, tức là bọn có học-vấn, có tri-thức, mà mai sau ra nhân lấy những địa-vị trọng-yếu trong xã-hội; hãy nói theo chủ-nghĩa cũ, bọn thiếu-niên cầm quyền sách đi học, cốt để chi quân trạch dân, gánh vác công việc cho đời, phải lưu tâm khảo sát đến dân tình lợi bệnh, quốc thế an nguy, cung là những duyên cớ về việc thịnh suy trị loạn đời trước, thu thập cho đủ tài liệu, để sau ra mà thi thố với đời, trong sách chữ nho có câu: « ấu nhi học, tráng nhi hành », chánh nói thế đó. Nếu khi 10 juin thì M. Saionji sẽ tới Tokyo, vì đi học mà chỉ khu khu về một sự ấm no, thì chỉ khi đã bén hạ, tư-tưởng đã bó buộc, đến khi đắc chí, chỉ chuyên theo cái mục-đích đê-mạt ấy, rồi đổi trắng thay đen, vơ vét cho đầy túi, thành ra một bọn người mọt nước mọt dân, ấy chính những tham-quan ô-lại xưa nay, đều vì cái tư-tưởng đó mà đục ra cả. Huống chi đời nay là buổi cạnh tranh về đường học-thức, mà nước nhà đương buổi ấu-trĩ, cái gì cũng mới bắt đầu mở-mang, về sau này nước nhà tiến-bộ, dân-trí khai thông, đều trông mong vào bọn thiếu-niên học-sinh bây giờ cả. Ngày nay ở nước ta trường học ngày một mở thêm, bậc học ngày một cao thêm, tuy so-sánh với trình-độ học ở các trường bên Âu, Mỹ, thì còn kém thua, nhưng cũng đủ mở-mang tri-thức, rèn luyện tài năng, đúc thành một bọn người hữu dụng.

Bọn thiếu-niên học-sinh ta bây giờ trên thì nhờ ơn Chánh-phủ tác thành, dưới thì quốc-dân một lòng trông cậy, giá trị rất là quí-báu, trách-nhiệm rất là nặng nề, nếu chỉ khu khu lo tính về sự ấm no, thì tư-tưởng đã hẹp hòi, sau này còn mong gì có ích lợi cho tổ-quốc cho đồng bào, chẳng có phụ cái công Chánh-phủ dạy dỗ và cái lòng quốc-dân tin cậy lắm ư!

H. T. B.

Âu-châu điện-tín

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 29 và 30 Mai 1924

Linh bị-ban năm 1920

Đến tháng octobre này, linh bị-ban năm 1920 sẽ phải theo việc binh trong bốn tuần lễ.

Cái vấn-đề di dân ở nước Ý

Các tiểu-ban coi về cái vấn-đề di-dân đương xét các bản tờ trình để đến ngày 30 Mai thì đệ trình đại hội-đồng. Các tiểu-ban có nghe các đại-biểu các nước trình bày mọi lẽ.

Phi-tướng Pelletier d'Oisy

Phi-tướng Pelletier d'Oisy tới Bắc-kinh. Nhân-dân hoan nghênh.

Cái hảo-tâm của một nhà phú-hào Hoa-kỳ

Ông John Rockfeller tặng nước Pháp một triệu bạc để xây lại nhà thờ Reims, cùng chữa lại các lâu Versailles và Fontainebleau.

Việc chánh-trị nước Pháp

Ngày 1er juin, quan Poincaré sẽ từ chức.

Le Oeuvre đăng tin rằng sau khi tòa trị-sự của đảng Xã-hội cấp tiến họp, thì quan Herriot sẽ gửi cho đảng Xã-hội một bức thư mời đảng ấy dự vào tòa Nội-các mới.

Ngày chủ-nhật này trước khi thử-dân nghị-viện họp, các ông nghị-viên về đoàn thể các tả đảng sẽ hội-nghị để cử người ứng cử chức nghị-trưởng và bàn về chức Giám-quốc.

Việc chánh-trị nước Đức

M. Marx vẫn điều đình về việc lập tòa Nội-các. Đảng quốc-dân không ưng cử M. Stresemann vào bộ Ngoại-giao.

Nhật-bản và Hoa-kỳ

Quan đại-sứ Nhật-bản ở Washington có đến tỏ tình bất phục với chính-phủ Hoa-kỳ về bản luật di-dân.

Nghị-viện Nhật-bản cũng ưng chuẩn một khoản tỏ tình bất phục về bản luật ấy.

Cavite, ngày 29 và 30 Mai 1924

Nước Nhật sắp đổi tòa nội-các

M. Saionji và M. Kiyouro hội-nghị ở Kyoto, có quyết nghị tiến cử M. Kato vào chức thủ-tướng. Có tin ngày 10 juin thì M. Saionji sẽ tới Tokyo, vì đi học mà chỉ khu khu về một sự ấm no, thì chỉ khi đã bén hạ, tư-tưởng đã bó buộc, đến khi đắc chí, chỉ chuyên theo cái mục-đích đê-mạt ấy, rồi đổi trắng thay đen, vơ vét cho đầy túi, thành ra một bọn người mọt nước mọt dân, ấy chính những tham-quan ô-lại xưa nay, đều vì cái tư-tưởng đó mà đục ra cả. Huống chi đời nay là buổi cạnh tranh về đường học-thức, mà nước nhà đương buổi ấu-trĩ, cái gì cũng mới bắt đầu mở-mang, về sau này nước nhà tiến-bộ, dân-trí khai thông, đều trông mong vào bọn thiếu-niên học-sinh bây giờ cả. Ngày nay ở nước ta trường học ngày một mở thêm, bậc học ngày một cao thêm, tuy so-sánh với trình-độ học ở các trường bên Âu, Mỹ, thì còn kém thua, nhưng cũng đủ mở-mang tri-thức, rèn luyện tài năng, đúc thành một bọn người hữu dụng.

Bọn thiếu-niên học-sinh ta bây giờ trên thì nhờ ơn Chánh-phủ tác thành, dưới thì quốc-dân một lòng trông cậy, giá trị rất là quí-báu, trách-nhiệm rất là nặng nề, nếu chỉ khu khu lo tính về sự ấm no, thì tư-tưởng đã hẹp hòi, sau

CÁI CHÚC-THƯ CỦA LORD NORTHCLIFFE

Tòa thẩm phán Londres đương xét các điều-khoản trong chúc-thư của Lord Northcliffe. Nguyên ông có để lại ba triệu rưỡi livres sterlings chia cho nhiều người, nhưng 50 người được hưởng di sản của ông có đem chúc-thư ấy đến tòa kiện là không hợp phép, mà người nào cũng có thuê luật-sư riêng. Nghe đâu 50 luật-sư ông nào cũng định cãi cả, nên cuộc tranh biện về cái kiện ấy chắc là dai lắm chứ không vừa.

NƯỚC NHẬT ĐÓNG TÀU CHIẾN

Các xưởng đóng tàu Nhật-bản đương nhiều việc lắm. Bộ Hải quân Nhật có ký hợp đồng với các xưởng ấy đóng tàu ngầm 4.500 tấn. Có tin rằng M. Makino Hitsu, trước làm ký sư ở các xưởng Tawata có mua của nước Đức được các bản đồ rất quan-hệ về việc đóng tàu. Nghe đâu các bản-đồ ấy, do vị giáo-sư Đức Flamm, rất sành về việc đóng tàu làm ra. Trong số chi-thu của bộ hải-quân có 238.900.000 viên thì 112.200.000 viên chi về việc đóng tàu trong năm 1924 — 1925, 80 triệu viên để lập lại nơi căn cứ hải thuyền Yokosuka bị hủy-hoại trong buổi động đất mới rồi. Còn một số tiền lớn nữa thì dùng để chữa những tàu thuyền bị hủy-hoại. Tàu thuyền bị hủy ở Yokosuka đã cỏ làm rồi, nay mai sẽ đóng tàu khác để thế vào đấy. Cứ như cái chương-trình của Nhật-bản, thì các tàu thuyền lần này đều sửa đổi hẳn cả.

CHƯƠNG-TRÌNH CỦA CÁC CHÁNH-ĐẢNG BÊN PHÁP TRONG CUỘC BẦU-CỬ VỪA RỒI

Các độc-giả đọc điện-báo Âu-châu thường thấy nói đến chánh-đảng này, chánh-đảng khác: nhưng những nhà chưa hiểu quen các công việc chính-trị bên nước Pháp cho lắm, tưởng cũng không được rõ các đảng ấy khác nhau thế nào. Vậy sau đây xin lược thuật cái chương-trình của mấy đảng chính, để giúp các ngài trong khi xem điện-báo.

Đảng quân-chủ. — Đảng ấy nói: nước phải có chủ, mà người chủ ấy tất phải là một người nối nghiệp bốn mươi vị đế-vương đã gây dựng nên cơ-đồ nước Pháp, như ở nước Pháp ngày nay tức là công-tước d'Orléans vậy.

Nước không có chủ, thì nghị-viện không có thể bắt Đông-minh tôn trọng cái quyền-lợi của ta, và để yên cho ta tự-do mà giữ gìn bờ cõi, mà trù tính chỗ nước Đức bị thua kia khỏi sâm phạm đến ta nữa.

Nước không có chủ, nghị-viện không có thể bắt nước Đức bồi-thường, bắt những kẻ tham-ô nhà cái cái lời ở-trọc ra, thanh-giảm các khoản phí tổn của quốc-gia, không để cho giống sâu mọt ăn mãi nữa, trù tính cho kẻ chiến-sĩ được hưởng quyền-lợi đích-đáng, mà bấy nay họ vẫn phải thiệt thòi, tránh được những việc tài-giảm có hại, như những việc tài-giảm làm cho lục-quân, hải-quân, phi-quân của ta giảm sức đi, bắt-kỳ ngoại-quốc có sâm-lược là không đủ sức mà chống cự lại.

Nước không có chủ, thì nghị-viện không có thể chống cự được bọn lý-tài là những người trông vào quốc-dân mà làm nên giàu có, nhất là những người ngân cản việc chính-đốn lại tiền-tệ của ta, mà tiền tệ có chỉnh đốn lại được, thì vị ăn thức dùng mới bình thường không đắt đỏ.

Nước phải có chủ, nghị-viện mới có thể ngăn được việc đặt ra về mới mỗi ngày một thêm nặng nề cho dân gian, thử thì làm cho cái sự không hoàng về đường sanh-dục càng thêm khốc liệt, thử thì làm cho việc thương-mại kỹ-nghệ phải ngưng-trệ lại.

Đảng Hiệu triệu quốc-dân. Đảng Hiện-triệu quốc-dân tức là đảng nùng bải Nã-pha-luân cũ. Đảng này không yên-cầu thay đổi chính-thể và lập quốc-vương. Đảng ấy ưng để nguyên cái chính-thể cộng-hòa bấy nay để bảo-thủ sự trật-tự và cuộc bình-an cho nước Pháp.

Về đường nội vụ, thì đảng ấy xin hoàn cải lại pháp biển năm 1875, vì pháp-hiến ấy làm cho vị quốc-trưởng không có quyền lực gì. Song hoàn cải pháp hiến nhưng không có phạm đến cái tôn-chỉ dân chủ, do cuộc cách mệnh gây nên. Hoàn cải làm sao cho phép tổng tuyển cử được thực-hành một cách rộng rãi hơn.

Về đường ngoại-giao, đảng ấy ưng duy-trì các cuộc giao hiếu ngày nay, nhưng không chịu để cho nước Pháp phải thiệt thòi về đấy. Cứ để cho quân đóng ở hạt sông Rhur, và lập một nước Lai-nan trung-lập có quyền độc lập. Khi nào nước Nga có một chánh-phủ vững vàng đứng đắn, thì sẽ lập lại cuộc giao tế với nước ấy.

Về đường lý-tài, thì bãi cái thẻ-lệ tô thuế ngày nay. Thuế thân bãi đi, lập lại cái thẻ-lệ tô-thuế đích-thực, theo như tôn-chỉ của cuộc cách-mệnh ngày xưa.

Đảng Quốc-dân cộng-hòa hành-động. — Đảng này muốn điều hòa các đảng cho khỏi xung đột nhau một cách vô ích.

Cái chương trình của đảng ấy là duy-trì cuộc hòa bình về đường tôn giáo, về đường xã-hội, về đường quốc-tế. Song có trù tính làm sao cho nước Đức thi hành mọi khoản của nước ấy cam-đoan, thì mới mong duy-trì được cuộc hòa-bình về đường quốc-tế. Việc chính-trị phải chỉnh-đốn lại cho lương hảo, mọi việc phải có kỷ-cương, có phép-tắc; các công-sở phải tuân theo lệ-luật cho đúng. Hết sức thanh giảm sự chi tiêu. Trừng trị mọi việc lãng phí. Lượng phân-tô thuế cho công-bình, mà thế lệ tô thuế phải sửa-sang cho khỏi phiền toái. Giảm số quan-lại, và đặt cho quan lại một cái thế lệ đặc-quyền. Những công-cuộc không phải về phạm-vi của quốc-gia, thì giao cho các tư gia kinh-doanh. Để cho việc nông công-thương được tự-do, chánh-phủ thôi không can-thiệp vào. Thi hành việc địa-phương hành chánh. Tổ chức các công sở trong nước và việc chính-trị địa-phương cho có phương-pháp.

Đảng Liên-hiệp cộng-hòa. — Về đường nội-vụ thì thi-hành một cái chánh sách xã-hội, trọng về đường tư-tưởng, chế-hạn cái quyền của quốc-gia, và quảng đại đối với quốc-dân. Bãi các thứ thuế thân mà đặt các thứ thuế đích thực. Tự-do về đường tôn giáo và đường giáo-dục, tiến bộ mà có trật-tự.

Về đường ngoại-giao, thì giữ gìn cho nước Pháp được bình an, yên cầu nước Đức bồi thường những nơi nước ấy đã hủy hoại trong khi gây sự chiến-tranh với nước Pháp mới rồi.

(*Còn nữa*) N. T. C.

VĂN UYỂN

Tự-thuật

Đôi tay tính đã hai mươi tuổi,
Danh chửa chi chi lợi chửa tới.
Đêm học vài canh đã ngáy phơ,
Ngày ăn ba bữa rồi năm ruỗi.
Văn Nam mấy đoạn chửa làm xong,
Chữ Pháp vài câu còn học thuội.
Gánh vác những mong ra với đời,
Đường mây quyết chí cũng đeo đuổi.

Học phải siêng

Việc đời cần mấy cũng thua chuyên,
Chẳng học thì thôi học phải siêng.
Một trạc chớ sờn công đắp núi,
Trót đời thề hết sức mài nghiên.
Ngọn đèn thái-ất dừng lờ bóng,
Cái hội thanh-vân phải gặp duyên.
Phải nhớ đến câu « như khủng thất »,
Chớ cho ngày tháng thả lau liên.

Bùi-song-Hương

Nhất cận thị nhị cận giang

Muốn chuông nghìn thạch miếng ngon bùi,
Sông chợ nào ai để biết mùi.
Liền chốn thị-thành coi rất thú,
Gần nơi sông bến ngắm thêm vui.
Bốn phương đội gánh người đi lại,
Đôi ngả thuyền bè kẻ lới lui.
Ba vạn sáu nghìn ngày mỗi mãi,
Nhìn xem phong-cảnh sướng rung dùi

Phạm-huy-Dục, Thái-bình

Khảo cứu về giấy

(*Tiếp theo*)

Người đời đối với tờ giấy phải thế nào?

Bài trước tôi đã kể sự tích tờ giấy là thế, công cuộc làm giấy là thế, mà người xưa đã mất bao nhiêu tâm não mới nghĩ ra, đã tốn biết bao nhiêu công phu mới chế ra cho ta ngày nay được chung hưởng vậy. Tờ giấy đối với người đời ích dụng là nhường nào, quan-thiết là nhường nào? Người đời nay không có tờ giấy k ông thể nhịn được, vậy thì đối với tờ giấy cũng phải qui trọng giữ gìn thế nào cho khỏi nông phí, khỏi mang tiếng phụ phàng.

Tờ giấy để cho ta ghi những ý-kiến hay, những triết-lý đẹp, những câu chuyện của con người trung hiếu tiết ng Ta, những nết xấu của mấy đứa gian ác tham ô, như một tấm gương trong đựng trước mặt để ta soi đó mà noi theo, ngó đó mà xa lánh. Người xưa chưa có tờ giấy trắng trẻo đẹp đẽ, mỏng manh nhẹ nhàng như ngày nay, thế mà họ đã biết qui biết dùng, không phụ phí không phí, b ết lấy tờ giấy để ghi chép những ý-tưởng cao xa, những đạo đức chân thật để ban bố ra cho mọi người, lưu-truyền đến đời sau, phỏng người xưa không b.ết dùng g ấy cứ việc vẽ thì ngày nay ta có đâu những bộ « Ngũ-kinh », « Tứ-thư », của ông Khổng, ông Mạnh, những câu ngu-ngôn triết-lý của ông Fontaine, ông Pascal, trong chứa đầy những giọng ngọc lời vàng, kho châu rương báu. Ngày nay ta đã gặp may không phải n ỗng nỗi khó khăn như người xưa với từng mảnh tre, bào từng tấm da, phơi từng mảnh vỏ cây, ép từng tấm lá chuối, t ễ thi trước khi ta sắp sửa viết một câu gì, ghi một việc gì vào mảnh giấy, ta thử hỏi rằng: « Ta viết ra đây có ích gì không? có hại gì không? có nỗng tờ giấy không? hay là ta cứ việc viết liều, ta thích thì ta viết, được lợi thì ta làm, chết sống mặc ai, hư nên kệ chúng, nhân đức ma gì, thiện ác cũng chết; ta là nhà viết văn, ta cứ việc viết những câu hoa-nguyệt, những giọng phong-tình, rồi ta tán là hay là phải cho họ mệt, họ mê, miễn sao sách bán được chạy, tiền lợi được nhiều thì thôi; ta là quan phụ mẫu thì ta cứ việc thảo những cản cột cho chặt, phê những câu mỏ cho rành, công-bình mà chi, chính trực mà chi, không tiền ta cứ việc ông việc giam, cổ bạc mà cứ việc tha việc mở, miễn được vài nghìn tạ nợ tài bàn là xong; ta là thầy lý sẵn viết trong tay, sổ chi-thiu ta cứ kê lên: rau sống năm tiền ta viết ra bảy, con trâu mười đồng ta kê ra mười lăm, đồ làng còn làng cũng mặc; ta là thầy cung thầy kiện lý sự giết người ta cứ trung ra, trở mặt chém trái ta cứ việc làm, còn ai kể ai. Giấy trắng mực đen tha hồ ta viết, viết ngang viết dọc mặc sức ta ưa, ta lấy tờ giấy để làm một cái khí-giới gớm ghê, để phân rẽ anh em, chia lìa bè bạn, phỏ lời nịnh nọt, thả giọng bòn xu, viết dây trang chất giấy để cầu lấy chút danh, đoạt lấy mối lợi, dẫu hại đến nước thì nước đổ, hại đến dân thì dân cũng, có can hệ gì với ta mà ta sợ ta lo.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Ôi ! đem tờ giấy ra làm những việc không chính đáng như thế, thì có hại cho nước không ? khỏ cho dân ki ông ? ngay cho bọn thiếu-niên đoàn hậu-tiến ta không ?

Tờ giấy trắng có tội tình gì mà phải lấm những nét mực dơ bẩn như thế, chịu những tiếng như nhếch như thế, thì có trách gì mà chẳng than chẳng khóc, trách loài người không có chút lương-tâm. Mong mỏi sao được khi viết lên tờ giấy ai ai cũng phải nhớ lại rằng : « tờ giấy ích lắm, quí lắm, phải làm cho nó thêm giá-trị lên ».

Bùi-song-Hương (Huế)

Cải chính

Trong bài trước chữ Triều-châu sắp lộn là Tiên-châu, vậy nay xin cải chính lại cho đúng.

Cuộc thi thơ

Của Nhóm Tri-Quyền nữ-sĩ

MMCDXCI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Dan-gia năm châu nổi Lạc Hồng.
Cảnh sắc Nhị Nùng lừng đất Bắc,
Phong thanh Thủ Tử rạy trời Đông.
Kinh-đô từ Lý xưa gây dựng.
Kỷ-niệm nay ta vẫn kính sùng,
Rực rỡ văn-minh ngày đổi mới,
Lòng thành thử nhất phải đây không ?

Lê-Hân
Rue de Vinh-thanh. Vinh-yên

MMCDXCII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Miếu thánh ngày nga dựng giữa vòng.
Mấy dặm y-quan phô vách gấm.
Một tòa lễ-nhạc ánh vầng hồng.
Mây Nùng như đón người nhân-trí,
Trăng Nhị còn e ả khách hiếu trung
Vua Lý gắng công khơi bến Tử,
Có phen bể tình cũng đầy bồng.

Phạm-văn-Duy
Làng Doãn-lại, Kiến-an

MMCDXCIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Vua Lý xây nên miếu lạ-lùng.
Thước Thuần khuôn Nghiêu đà vững [chắn,
Mưa Ân gió Mỹ chẳng còn rung.
Tử Thủ ảnh chụp người tương-đồng,
Nùng Nhị chuông khua giống Lạc-Hồi kẻ Bắc Nam qua lại đó, [Hồng.
Nén hương bai yết chớ quên công.

Phạm-văn-Tạc
Làng Doãn-lại, Kiến-an

MMCDXCIV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Cửa thánh nêu văn dấu văn phong.
Tiết tiếu Thuần đà nét thiên-công,
Nghiêu qui Thuần cũng bồi nền thánh hóa,
Lung linh đóng Nhị đôi vừng chiếu,
Đột ngột non Nùng các phía trông.
Bia bằng xuân tàu tương vạn cổ,
Danh thơm lưu tích nước non Hồng.

Phạm-Phương
Làng An-qui, Hải-dương

MMCDXCV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Thánh-tích uy-linh tự Lý phong.
Do sắt Ninh cầm tàu gác tía,
Tử tương Nam hộ vững bia đồng.
Non Nùng vẫn tỏa làng Ái Mộ,
Sông Nhị kinh êm cõi Á Đông.
Thay đổi cuộc cờ bao xiết kể.
Cung-tường vẫn vững với non sông.

Trần-văn-Sung
Làng Kha-lễ, Bắc-giang

MMCDXCVI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Miếu cũ huân cao hưởng phúc chung.
Dấu thánh nay còn rêu Khổng-bích
Thành vua xưa dựng cột Thiên-công
Nai Nùng phất phới đưa hương ngát,
Sóng Nhị mênh mông đượm khí trong.
Công đức nghìn thu bia đá tạc,
Văn-minh quốc tử phải ghi lòng.

MMCDXCVII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Hương khói tưng bừng rậy bắc đông.
Thành quách xây lên nền đế khuyết,
Cương-thường vững chặt dấu nho-[phong.
Ngạt ngào chính khí dòng sông Nhị,
Chót vót phương danh ngọn núi Nùng.
Mấy vạn bia còn in dấu cũ,
Lạc Hồng con cháu chớ quên công.

Phạm-huy-Nhân
Làng Khả-lễ, Bắc-giang

MMCDXCVIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Miếu vẫn vui mà nước vẫn trong.
Muôn kiếp danh thơm nền giáo hóa,
Bốn phương mỗ dọt tiếng nho-phong
Ba nghìn đệ-tử gương còn đó,
Bảy chục cao-hiền đạo chẳng cùng.
Tân-học đổi thay người vẫn cũ,
Cho hay rồng lại nở ra rồng.

Nguyễn-khắc-Tuấn, Nam-định

MMCDXCIX

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Văn-miếu là đây, mất vẫn trông
Bia đá uy-nghi trên bến Nhị
Gác khuê lộng lẫy ngọn non Nùng.
Lô nhô cây cỏ khôn lường xiết,
Chót vót tường đông biết mấy trùng
Trải với bể dâu bao cuộc nhỉ ?
Mà hương còn đượm lửa còn nồng.

MMD

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Trải mấy đổi nay đạo vẫn sùng,
Thánh-miếu ngày nga trên đất Việt
Bia-hiền rực-rỡ khắp trời Đông.
Phát nguồn đạo mạch từ Thủ Tử,
Rậy tiếng nho phong cõi Lạc Hồng.
Đạo Khổng dạy lừng vang bốn bể,
Xuân thu kỷ-niệm nén hương chung.

Mai-huê, Lê-sĩ-Sính
15, Rue du Charbon, Hanoi

MMDI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Nước cũ mà đây miếu thánh chung.
Gió Mỹ mưa Ân nền đạo vững.
Nguồn Thù nước Nhị mạch văn thông
Gương trong lễ giáo in hồ Bạc,
Cột cái đi-luân ngất núi Nùng.
Phong hội nầm châu thay đổi mãi,
Cung tường muôn thuở giữa trời Đông

Nguyễn-đi-Vi-t, Hưng-yên

MMDII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Văn-miếu gây từ Lý-Thánh-tông.
Tường Tê lò Nhan cao chín nấc.
Thềm Gio sân Lý trải muôn dòng.
Đĩa nghiên chung cổ dòng sông Nhị,
Quản bút kinh thiên ngọn núi Nùng
Học-thuật văn-chương ngày đổi mới,
Mảnh gương luân lý vẫn tròn sáng.

Lê-ngọc Chấn, Nam-định

MMDIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Miếu Lý ray xem vẫn kính sùng.
Ngào ngạt lò hương cơn gió thổi,
Mít mờ bia đá lớp rêu phong.
Rừng nho thay đổi dường lui tới,
Bể học vơi đầy đạ cậy mong.
Miếu hãy còn đây văn chửa mất.
Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long.

Trần-đức-Sung
Làng Hành-thiện, Nam-định

MMDIV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Cổ miếu đây là nhất Á-đông.
Quanh cửa tam quan đông nước Nhị
Kề tường cửu nhận bóng non Nùng
Cao bền cột đá in như tạc,
Giàu tốt cung đình đủ ở trong.
Sĩ-tử nay theo thời tiến bộ,
Khoa-cấn các cũ nhớ hay không ?

Nguyễn-văn-Ngọ
27, Ruelle Thinh-dức, Hano

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 29 độ
15 giờ 32 độ

Lịch ngày mai

Dương-lịch

Chủ nhật 1er Juin 1924

Âm-lịch

29 tháng tư, năm Giáp-tí

Ngày Tân-hợi
Hành Kim. Sao Mão, Trực Phá
KỴ : Tác-tương. Giá-thú
NGHI : Tố-tụng. Giải-trừ. Phá ấc. Mách thú chi

Ngày kia :

Dương-lịch

Thứ hai, 2 Juin 1924

S. Blandine

Âm-lịch

Mồng 1 tháng năm năm Giáp-tí

Ngày Nhâm-tí
Hành Mộc. Sao Tất. Trực Nguy.
KỴ : Quyết-thủy, Văn-bắc
NGHI : Xuất-hành, Khi-hiệu, Lập-khoán.

Giá bạc. Kể từ ngày 31 Mai 1924, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 0 $ 65

Bảo tồn các nơi cổ-tích. — Trường Bác-cổ hiện đang soạn một cái sổ liệt kê những nơi cổ-tích của các xứ Đông-pháp để xét xem những nơi nào là nên bảo tồn.

Quan cai-trị Damiens ở Nhật đã trở về. — Quan cai-tại Damiens là phó quản-lý văn phòng phủ Toàn-quyền đi phái bộ sang Nhật-bản đã ở Hong-kong trở về chuyến tàu *Sanka maru* và đã tới Haiphong ngày hôm nay.

CÁO BẠCH

Hiệu Bảo-chế MONTÈS nhà ba chuông, có lời để các nhà làm đồ thủy tinh biết rằng nước acide fluorhydrique đã tới nơi.

Những cuộc hát làm phúc. — Cuộc hát làm phúc mà mấy tay tài-tử định mở tại nhà Nhạc-hội vào tối chủ-nhật 1er juin thì nay được tin rằng lại không thành, nghe đâu vì trong các vai hát có mấy người bị cảm.

Ít lâu nay việc đi diễn kịch làm phúc cũng thành một cái sinh nhai cái sinh *dit cua*. Nếu chỉ là cái sinh nhai không mà thôi thì không hại lắm, nhưng sinh mà lại giả **danh công-nghĩa để lấy** tiền của công chúng thì thật là một cái hại nên trừ, tức cũng như một cuộc hát mở tại Nhà hát tây độ trước, nói là làm phúc cho hội nọ, cho hội kia mà chẳng qua chỉ béo mép cho mấy tay *diễn kịch nửa mùa đó thôi*, hết đi cao lâu lại đến ả-đào sài phí sung-sướng trong mấy ngày mà rất cục lại chẳng cùng được xu nào vào việc làm phúc nào cả. Quan binh thấy nói là việc từ-thiện thì cũng sẵn lòng cho phường nhạc binh đến giúp như những cuộc đi-ễn-kịch làm phúc xưa nay, biết đâu là phường công-tử bột chẳng có danh phận gì trong xã-hội, mượn tiếng làm phúc để được một dịp lên sân khấu, đọc *dit cua* với kiểm tiền sài đỏ thôi.

Vậy bà con ta càng nên hoan-nghênh những cuộc diễn-kịch làm phúc thật bao nhiêu thì lại càng nên ta-ránh xa những cuộc diễn kịch làm phúc giả bấy nhiêu. Cái mục-đích của cuộc hát tối 1er juin này thế nào thì ta chưa rõ, song nếu các ông có lòng nhiệt thành làm phúc thật thì sẽ quyên vào hội làm phúc nào, và cần nhất là phải lấy một hội nào đã thành lập ở trong thành-phố hoặc là một hội ông nào có địa vị ở trong xã-hội đứng chủ trương cho, hoặc một hội nào, như thế thì chắc không ai còn dám nghi-ngại gì nữa, mà cuộc hát đó có đỡ nữa cũng không ai nỡ chê vì là tiền đi xem hát lực ta tiền quyên vào việc làm phúc.

Sau nữa tôi xin quan Đốc-lý và quan Binh xét xem có điều thực là việc làm phúc thì hãy cho mượn nhà hát hay nhà nhạc-hội để mở cuộc hát về phường nhạc binh đến giúp việc.

P.

PHÒNG - THĂM - BỆNH

CỦA QUAN

Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET

Thương-chính ủy-viên đồng-sáu đầu hội-thành-viên Thanh, Pri. Nahut Casablanca Port-Said Alexandrie Rio.

Người Khách, hà-sinh, chữa *miết mũ chốc* trở bệnh lậu bằng *giang mai*

Giờ khám bệnh : Buổi sáng : 7 giờ đến 9 giờ chiều : 4 giờ đến 6 giờ

XUẤT BỆNH : Số 3 đường một lần
TIN GIẤY LÀM CHỨNG : Giá 1 $ 50
Phòng khám bệnh tại : **HƯƠNG GIA LONG, 32,**
GIÂY NÓI SỐ 236

3018.

Việc tuyển cô đỡ ở Nam-kỳ. — Các điều thứ 3 và thứ 4 trong nghị-định ngày 14 Mars 1924 do nghị định ngày 21 Novembre 1921 sửa đổi lại thì nay bãi đi và đổi lại như sau nay :

Điều thứ 3. — Các học-trò trường có đỡ thì do quan Thống đốc lựa chọn, chiếu theo lời trình của các quan cai-trị đầu tỉnh lấy ở trong bọn con cái thanh-niên kiểm-hạnh tốt và có bằng Sơ-học Pháp Việt.

Nếu cái sổ học-sinh tình nguyện vào học nhiều hơn cái số nhà nước đã định thì sẽ mở kỳ thi mà lựa chọn.

Nếu không có những con gái có bằng Sơ-học xin vào học thì tạm thời có thể tuyển những người có kiểm hạnh tốt, biết viết và biết đọc chữ Pháp cho thì vào cũng được.

Học-trò phải trên 17 tuổi và dưới 25 tuổi. Học trò được ăn ở tại trường không mất tiền, mỗi tháng lại được phụ cấp 5 đồng và tạm thời thì những người đỡ bằng Sơ-học lại được thêm một số phụ cấp nữa cũng mỗi tháng là 5 đồng.

Cách ăn mặc của ta thế nào là phải ? — Sự ăn mặc tuy thuộc về phần vật chất, nhưng cũng là một điều rất quan trọng cho người ta, vì sự đó không những là chỉ để giữ cho thân thể khỏi lõa lồ, lạnh lẽo mà thôi đâu, lại còn có ảnh hưởng đến phong tục dân nước nữa.

Như ở những nơi còn rợ mọi, cách ăn mặc rất sơ sài ; ở những nước văn-minh cách ăn mặc lại xa-xỉ quá.

Xứ ta ở vào bậc trung bình, cách ăn mặc không sơ sài quá mà cũng không xa xỉ quá, lại thêm có về thanh tao, thật tưởng rằng không cần phải cãnh cải gì mấy.

Nhưng chỉ hiềm nỗi người mình ăn mặc còn cẩu thả lắm, lại chưa phân biệt được thế nào là cách ăn mặc khi ở nhà, lúc ra đường, khi đi làm, lúc vào những nơi trù nhân trường diễn thuyết, sở hội-đồng, văn văn . . . . . Bởi thế cho nên thường hay sấy ra nhiều sự chướng mắt, lắm điều đị nghị.

Vậy ta nên tính sao cho cách ăn mặc của ta được một vừa hai phải.

Vấn đề này có can-thiệp đến cả toàn thể quốc dân, một người không dám giải quyết xong được. Vậy xin có mấy lời chất vấn các nhà sản lòng việc công ích để rộng đường nghị luận.

Nguyễn-công-Tiểu

NƯỚC CHANH
HIỆU
T B
125, Route de Sinh-từ
(Hàng Gánh)

Chế bằng nước cất thật trong thanh-khiết, chai quả bằng thủy tinh.

Các ngài nào vẫn uống nước chanh, từ nay không cần phải mua nước chanh Hồng-kông nữa. Có hiệu này mà uống ngon hơn mọi thứ nước chanh khác.

Bản-hiệu có bán cả nước hơi *Soda*, và nước cất (*Eau distillée*) để dùng pha thuốc thật là tinh-khiết.

Có ả nào thế ? — Hôi gần 5 giờ chiều hôm qua, có một cô ả, cũng mặt mày nhẵn nhụi, áo quần bảnh bao, cũng vòng hoa xuyến hột ra đàng cơ lựa ở phố Đồng-khánh mua hàng ; ngay một tấm thẻ của người là đưa học rồi cứ thẳng thỉnh đi ra. Chẳng hàng thì có người biết ý, chạy theo mới lại thì ả tái mặt không chối sao được nữa.

Nghe nói ả này nhà ở hàng Đường.

Chết nỗi ! ở Hà-thành ta bây giờ lại mới nảy ra cái hạng tiêu-thư như t ế thì cũng khá ghê lắm thật !

Cảnh-sát phải bận ý phục của ngạch mình. — Ngục đầu quan Đốc-lý vừa tư cho quan chánh Cảnh-sát sức cho các viên chức cùng binh linh trong ngạch sắt cứ là ở trong bàn giấy hay đi tuần đều phải bận ý phục của ngạch mình chứ không được bận y-phục khác.

BẢN HẠ GIÁ

Giá bán lẻ tại Hà-nội

Thuốc STIC « PARFAITES » mỗi gói. 0 p.08
Thuốc STIC « ANGLAISES » mỗi gói. . . . . 0 . 10
Thuốc STIC « ANGLAISES » (Thanh-hương) bọc vào hộp bán kín, mỗi hộp hai mươi điếu. . . . . 0 . 20

Cuộc lạc-quyên Âu-tri-viện. — *Tỉnh Thái-bình.* — Phủ Thái-ninh 74 p ; huyện Đông-quan 44 p ; huyện Quỳnh-côi 28 p. 70 ; huyện Phụ-dực 16 p.

Huyện Duyên-hà : MM. Ng-hữu-Hậu 3 p ; Ng-văn-Quế 5 p ; Phạm-đức-Hoành 3 p ; Tô-trọng-Ty 2 p Vũ-duy-Khai, 2 p.

Huyện Thư-trì : MM. Vũ-trọng-Hòa 20 p ; Phạm-thị-Kiểm 10 p ; Ng-hữu-Giục 3 p ; Đặng-xuân-Bách 2 p ; Trần-thị-Chỉ 3 p ; Tô-Triệu 3 p ; Ng-bích-Ngô 3 p ; Ngô-Cơ 2 p ; Ng-duy-Chưu 2 p ; Hoàng-Ân 3 p ; Phạm-văn-Duật 2 p ; Ngô-v-Trù 2 p : Vương đức-Hân 3 p.

Huyện Hưng-nhân : MM. Ng-hoàng-Thu 5 p ; tổng Thanh-triều 4 p. 50 ; Hà-Lão, 3 p ; Lập-bái 3 p. 50 Hiếu-vũ, 3 p. 10 ; Đặng-Xá, 2 p. 60 ; Tống-xuyên 2 p ; Quang-bể 3 p 40.

Phủ Tiên-hưng : MM. Vũ-văn-Bảo 0 p.50 ; Vũ-đức-Thảo 0 p 50 ; Đặng-đình-Duyên 0p.50 ; Phạm-khắc-Nhuận, Ng-v Thịnh, Ng-v-Chuyên, Đào-văn-Tô, Ng-v Lai, mỗi vị quyên 0 p. 30 ; Đặng-dân Lê-nghĩa 1 p ; Đặng-dân Gia-cấp 2 p ; Bùi-đình-Tấn, Ng-đình-Nghi, hiệu Quảng-nghiệp, mỗi vị quyên 0 p.50 ; Đặng-dân An-lễ, Đặng-dân Nguyên-lâm, hương-hội Quán-thôn, hương-hội Thọ-vực, hương-hội Đông-mai, Bùi-đăng-Huân, mỗi vị quyên 1 p ; Đặng-tất-Đồng, Phạm-v-Lâm, Phó-lý làng Tho-cao, mỗi vị quyên 0 p.50 ; Phạm-văn-Lăng 1 p Phạm-Tuyên, Ngô-Trinh, Phạm-như-Ý, Trần-cát-Khánh, mỗi vị quyên 0 p.50 : Ngô-hữu-Bảo, 1 p : Phạm-v-Chương 0 p.30 ; Đồng-dân Cao-phú 1 p ; Đồng-dân Thổ-khối 1 p ; Cao-kim-Ân, Phạm-v-Roãn, Quách-văn-Ngẫu, Phạm Diêu, Cao-kim-Viên, Cao-kim-Viện, Cao-kim-Khiên, Đặng-tất-Trọng, Đỗ-xuân-Linh, Đặng-tất-Công, Vũ-v-Xương, Bùi-văn-Tường, Phạm-đông-Toàn, Phạm-khắc-Chương Ng-v-Thu, mỗi vị quyên 0 p.50 ; Ng-vi-Âm 1 p ; Ng-hữu-Chung 1 p ; Ng-vi-Hợp 0 p.60 ; Ng-trọng-Hòa 1 p ; Ng-hữu-Toàn 0 p.50 ; Ng-xuân-Hoa 1 p ; Hoàng-duy-Bỹ 0 p.30 ; Ng-văn-Hinh 0 p.30 : Ng-Toàn 1 p ; Ng-văn-Cung 0 p.30 ; Ng-đình-Phú 1 p ; Ng-Ký 1 p ; Ng-huy-Túc 0 p 50 ; Ng-hữu-Ích 1 p ; Ng-khắc-Niên 1 p ; Ng-trọng-Thủy 0 p. 50 ; Ng-tuấn-Cảnh 1 p ; Đoàn-ngọc-Thân 1 p ; Đoàn-ngọc-Chuyên 1 p ; Phạm-Luân, Đoàn-ngọc Liễn, Phạm-v-Thung, Trần-Vị, Ng-văn-Bỹ, mỗi vị quyên 0 p.50 ; Trần-đình-Tuy 1 p ; Ng-thế-Vinh, Ng-thế-Dung, Ng-thế-Long, Trần-đình-Luân mỗi vị quyên 0 p 50 ; Ng-trọng-Khiển, Ng-tấc-Sĩ, Ng-xuân-Gia, mỗi vị quyên 1 p.

(*Còn nữa*)

RẠP CHỚP BÓNG PATHÉ
HANOI

Bắt đầu từ thứ hai 2 Juin 1924 : Tại rạp chớp bóng Pathé chiếu phim ảnh : L'AFFAIRE DE COUR-RIER. DE LYON en 5 chapitres — Mỗi tuần-lễ từ thứ hai đến thứ năm chiếu một chapitre

Phim ảnh « L'AFFAIRE DU COURRIER DE LYON » là tập chuyện ảnh lịch sử rất có giá-trị trích ở lịch sử nước Ả, ở các bộ sách của Maxime Valoris và Mario, ở các công việc của trang-sư Driolyen tại tòa án Paris.

TIỀU DẪN — Clotide d'Argence thấy Armand Maury là người không xứng đáng làm chồng, lập tức tuyệt-giao không chuyện trò gì với nữa. Khi đó vào đó tháng sau năm 1919 đương thời biến loạn. Clotide d'Argence nhập-tịch làm chánh dân trong nước Maury vẫn bỏ gần đó nằng, thì có Lesurque đến ngăn lại — Sự ngăn của Lesurque làm cho nghĩ ngờ nhóm nên sự thù ghét trong lòng Maury một cách giai giằng.

Một ông chánh hương-hội biết cách lịch sự. — Mọi khi quan về đến dân, thường hay mổ lợn làm cơm, nhiều sự lôn-phí mà không lịch-sự, một làng kia đã quả-quyết thi-hành cái nghị-định của ông mới nghĩ ra là : mỗi khi có thượng-quan về, bao nhiêu sự ăn uống, nhất-thiết xin tỉnh-giảm. chỉ mời một hộp xi-gà EXCELSIOR của hiệu MINH-DƯƠNG, số 83, giữa phố Hàng Gai, Hanoi mà thôi.

T. lai cảo.

BON INDOCHINOIS

Bản-hiệu cần dùng một it Bon Indochinois 50 $ 00 (giấy quốc-trái Đông-pháp) để nộp tiền ấn-quí.

Vậy ngài nào có thứ phiếu ấy xin đem ngay lại số được giá cao.

HOÀNG-XUÂN-LAN
Chủ hiệu Fonderie Tonkinoise
39, PHỐ HÀNG QUẠT — HANOI

Bắt được kẻ cướp. — Sở Mật-thám đã bắt được tên Bùi-v-Bích tức Phó-Biểu và Ng-v-Tư 32 tuổi ở làng Vẹu-điện (Nam-định). Ngô-v-Đạt ở làng Tử-liêm ăn cướp của Ng-xuân-Huy ở làng Xuân-cốc cũng tỉnh Nam-định. Mấy tên ấy đã phải bắt giải đến tòa án Nam-định.

Xe ngựa đụng xe tay. — Trưa hôm nay có một cái xe song mã với một cái xe sắt đi đến chợ Cửa-nam thì va phải nhau. Cái xe sắt bị gãy tan tành ; còn người ngồi trong xe thì bị vỡ đầu vãi cả máu phải khiêng ngay vào nhà thương mà lại mất cả hành với giầy. Cái xe song-mã thấy vậy cứ chạy phóng phải có hai người cảnh-sát đuổi theo mới bắt được.

Nếu các ngài muốn bận quần áo tây hợp thời và giá rẻ thì xin lại hiệu :

Phan-Quảng-Thành
TAILLEUR
Số 19, phố hàng Đào, Hanoi

Bán một cái nhà số 34, đường Henri-Rivière, Hanoi, cả đất rộng 2.150 m². Hoặc bán cả làm một hoặc chia ra từng lô cũng được. Hỏi ở đấy.
3847

VIỆC BẮC-KỲ

HÀ-ĐÔNG

Bị sét đánh. — Hồi 4 giờ chiều ngày 25 Mai có một người đàn bà ở làng Sài thuộc huyện Thanh-oai đi qua địa phận làng Kim lũ, huyện Thanh-trì bị sét đánh chết. Khám trong lưng người đàn bà này có một đồng bạc giấy và nào tiền đồng với 28 gói thuốc lào và một cái bánh tây. Cứ như lời các người bàn hàng ở gần đấy thì lúc đang mưa to sấm dữ thấy người đàn bà ấy chạy qua, các người trong hàng gọi vào nghỉ cho ngỏi mưa rồi hãy đi, mà cũng không vào, cứ một mạch chạy phăng phăng, chạy được độ 200 thước tây thì bị sét đánh chết.

Nguyên người đàn bà này nhà xa mà con mới được 7 tháng, cho nên vừa sợ tối và muốn chóng về cho con bú, chẳng may gặp sự rủi ro lấy. Thương thay !

Cung-khắc-Lãm lai cảo.

NAM-ĐỊNH

Thuyên chuyển. — Kể từ ngày 1er tháng juin này trở đi thì M. Đỗ là tuần-kỳ ở tòa Nam-án Nam-định sẽ đổi lên tòa án Hanoi.

Tại Tòa-án. — Phiên tòa Nam-án thứ ba mới rồi, tòa xử việc M. Trần-trung-Trương thâu khoán kiện tên Quỳnh về tội bội-tín.

Số là tên Quỳnh là lái-đà nhân của người thầu khoán 500 $ để coi đà sau khi làm giấy lấy tiền rồi, thì chỉ chờ được có một mươn đa 90 $ thôi, rồi bỏ trốn biệt.

Tòa phạt tên Quỳnh một năm tù về tội bội-tín và phải hoàn lại cái món tiền 500. $

V. N. T.

NGHĨA-HƯNG (Yên-bái)

Cải-chính. — Trong bài « *Một điều mong ước* » đăng ở số báo 2154, ngày 24 Mai có câu « . . . sao không đến nhà thương mà xin thuốc. . . . có phải *trị đâu* ». Vì lẫm một chữ thành ra thiếu nghĩa. Nay xin cải chính là : « sao không đến nhà-thương mà xin *năm* . . . . có phải là nhà thương có chỗ ấn năm *để điều trị đâu* ».

HƯNG-YÊN

Dấy một cái gây ba răng. — Sáng hôm kia ở ngã-tư An-vũ có một đám xô xát nhau rất là kịch-liệt. Trong khi thịnh nộ một người đàn ông dấy một người đàn bà ngã sấp mặt xuống

(*Xem trang thứ ba mới thấy hết*)

Cái giải thưởng 1.000 đồng

Hiệu QUẾ-LÂM số 42 phố Phúc-kiến Hà-nội là cửa hàng chuyên bán thực, cao, sâm, quí và có sưu tập các môn thuốc gia-truyền kinh-nghiệm, hiện đã chế được nhiều thứ hoàn tán rất thần-hiệu ; còn thiếu môn thuốc tê-liệt chưa có. Ngài nào có môn gia-truyền ấy, xin làm ơn đem lại số 42 phố Phúc-kiến Hà-nội, nếu đem thí-nghiệm mà chữa khỏi được bệnh thì xin nhờ môn thuốc ấy 1.000 đồng.

QUẾ-LÂM kính cáo.

Sáng hôm kia ở ngã-tư An-vũ có một đám xô xát nhau rất là kịch-liệt. Trong khi thịnh nộ một người đàn ông dấy một người đàn bà ngã sấp mặt xuống

Những bộ sách luật này, bản-quán đã giới thiệu ở số báo ngày 25 Septembre trước.

Bộ luật mới này, soạn toàn bằng chữ Pháp cả.

BÁN TẠI BẢN-QUÁN

SÁCH LUẬT MỚI

Quan phó Binh-lương, *A. Dejean de la Bâtie*, giáo-sư trường Cao-đẳng Đông-Pháp, mới soạn một bộ luật mới sau này :

1° QUỐC TẾ CÔNG PHÁP (Droit international public) giá. 8 $ 00
2° QUỐC TẾ TƯ PHÁP (Droit international privé) giá. . . . 3 $ 00
3° HÀNG HẢI PHÁP LỆ (Droit maritime) giá. . . . . 3 $ 00
4° THƯƠNG LUẬT HỌC (Droit commercial) giá. . . . . 4 $ 00

(*Tiền cước gửi đi các tỉnh, tính ngoài*).

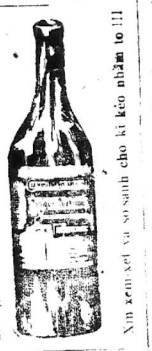
Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Rượu bổ-đào:

TONIQUE TONKINOIS

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trò cười cho trẻ con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem xét và so sánh cho kĩ kẻo nhầm to !!!

Ngày mồng 7 tháng năm, niên hiệu Khải định thứ ba, tòa Nội các phong lời chiếu phê rằng:

Chiếu nạp đơn đăng phòng của MON TÊN qui ông, có chữ ký và ấn thư trình bổ để tặng ngài đã ở equi rất hoạ, đáng nên ưa thưởng, trước sẽ phê thị gửi cho ra được phòng chế-tặng để tỏ thành-ý.

Khâm thử.

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bán-thiếu không cần phải vì những hình-thức làm lạ mất thiện-hạ và trò chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiểu thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vì tất có được công-hiệu cho tinh-thần người bản-xứ.

Bảo-chế MONTÈS

54, Phố Tràng tiền, 54

HANOI

Xin xem tiếp thơ ở trang thứ tư bổ báo này.

Hiệu Bảo-chế trung-ương Vân nam

Chi-điểm ở HỒ KHẨU gần LÀO KAY

BÁN ĐỦ CÁC THỨ THUỐC

Giá bán phải chăng

Các tỉnh gửi mua cũng được

3042

Quí-khách cần việc gì?

Đem công cuộc của mình đặt làm một công-ty vô danh dư?

Thu xếp việc buôn-bán của mình dư?

Lập sổ sách buôn-bán dư?

Tìm một người kế-nghiệp hoặc một người chung-phần dư?

Quý-khách ở đâu, tôi cũng đến được.

Cái giá của tôi rất phải chăng.

P. Em. VALETTE

GIÁM-ĐỊNH KẾ-TOÁN

7, Boulevard Armand Rousseau, 7

HANOI

茂 MAO-SENG 盛

57, Rue Jean-Dupuis Phố Mới), Hanoi

Máy nói số 248

Hiệu tôi mở từ năm 1880, kể được 31 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, công, chân-song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.

Hàng tốt, giá cũng hạ, vì hiệu tôi muốn mong đông khách.

Quí-khách có dùng, xin mời chiếu cố.

2045 MẠO-THỊNH kính cáo.

Xin mời Quí-khách xơi chè

SINH-THÁI

là chè ngon đặc biệt

BÁN BUÔN VÀ BÁN LẺ

SINH-THÁI

31, Phố hàng Ngang, 31

HANOI

VIỆC KINH-ĐÔ

Ngày vía Thập-diện. — Ngày 22 tháng tư ta là ngày vía Thập-điện (lễ dân dưa) Sự tích ấy nguyên từ đời Đường ở từ bên Tàu mà đến với ta chẳng qua thiết gì cả thế mà ta năm nào đến ngày ấy thiện-nam tín-nữ cũng đua nhau lên chùa.

Ngày 22 vừa rồi, năm mươi hai cảnh chùa ở Huế chùa nào cũng chật những người dân dưa và kho vàng bạc mũ nào nhiệt đã vô cùng. Ngày ấy ở chợ Đông-ba bán cũng đến vài vạn quả dưa trong một buổi sáng. Một sự tin ngưỡng vô ích như thế ta cứ đua nhau hoài chẳng biết khi nào cho hết vì thấy càng ngày càng thịnh mà chẳng hay dân dưa và kho rồi có được cái phúc gì ta chẳng hay là đau lại cứ thuốc mà uống hay là lấy dưa mà ăn, thôi sự ấy nên bỏ lẫu lắm mới phải vậy.

Trồng chuối đủ làm giàu. — Thương thấy những kẻ lập vườn trồng những cau trầu che mít, cam, bưởi, bòng là những cây tối thiết dụng, lại có thêm một vài cây vải, cây dang-châu thì mới gọi là lập vườn đủ thức cây.

Nay có người mua một cái vườn rộng bốn mẫu đất chẳng trồng cây gì như những cây đã kể trên, duy chỉ trồng hơn một vạn cây chuối mới trong 6, 7 tháng mà nay đã có lợi mỗi tháng hơn trăm bạc mà còn có thể mỗi tháng lợi đến hai trăm mới đúng như số tiền của người chủ đã định.

Cứ như một lợi của ông chủ nhà đã nói rằng, trồng xuống một cây chuối thì chẳng khác nào cất đi một đồng bạc mà mỗi ngày ta có thể trồng đến hai, ba chục cây tức mỗi ngày ta để dành vài ba chục bạc về sau có thể lấy ra mà tiêu dụng đơn đời, thế thì trồng chuối đã chóng thành tiệu mà lại ta hoa cả các thức hoa quả khác, trồng chăng một sự nên học theo lắm vậy.

Bị sư-tử cắn! — Bị sư-tử cắn thì chết mất. Nguy-hiểm thay! ai đọc đến mục này lại chẳng bảo rằng con dân nước ta cái tánh mạng của người đã bị sư-tử cắn, nhưng nên bị sư-tử Hà-đông cắn thì chị xế tai vẹt mặt mà khỏi chết, tuy thế nhưng tam hồn thất phách cũng đã tán loạn mất rồi. Tại phường Nhật tảy ở An-cựu hôm nọ đã xảy ra một sự huyên nào, ai nghe đến cũng bực cười, cho một bác tu-mi kia đã nên vai phụ mẫu mà cái cục sợ vợ còn lo tây đình vậy.

Số là bác tu-mi nọ thường có lòng yêu hoa, mà nghe bên hữu ngạn sông Lợi-nông chung ở khoảng phường Nh. T. có rụm phù dung sắc sắc hương hương đã đem cai sông đồ quán xiên đình làm cho vui lắp lắm lay bao kiệt. Hôm ấy nhân phu-nhân đi khỏi nên bác cũng vì hoa trỗ nẻo mà thuê tàng lên xe ngựa từ tám chín kilomètres, đến nơi ấy mà tìm hoa. Khi trước lô đã giáp mặt thì bỗng đâu nghe một tiếng sư-tử Hà-đông hét lớn tung cửa mà chạy vào; dập liều vui hoa làm cho râu mày với sơn phấn phải một trận tơi bời, kẻ tìm nẻo tối, người kiếm xó cùng mà ẩn nép, còn cái xe ngựa không người giữ thì thả rông chạy khắp nơi. Một hồi lâu thì lại thấy một bọn bảy, tám người cả dân ba dân ông kéo đến đánh phục thù, nhưng nghe đâu sư-tử đã tuyệt tích.

Sự này tuy là một việc ghen tuông thì cũng ngứa ita thường tình, nhưng việc cũng có quan-hệ ít nhiều cho cái thanh danh phương diện cả hai bên, thì cũng thật là một điều rất nên giới ý lắm vậy.

ĐÃ NGON LẠI RẺ

Rượu QUINQUINA COCA là một thứ rượu rất bổ, pha lẫn với thứ rượu nho Grenache.

Rượu này của ông L. BLANC là người nổi-nghiệp J. BLANC, quan bảo-chế nhất hạng chế ra.

Đã ngon lại bổ giá tiền cũng lại rẻ, chỉ có 2$40 một chai lít.

Mỗi ngày ta chỉ dùng uống trước khi ăn cơm một cốc con thì thực là tốt.

Bán tại hiệu Bảo-chế J. BLANC 31, phố Tràng-tiền Hanoi.

2099

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ bảy 31 Mai 1924

CẨM HƯƠNG-ĐÌNH

Tích thứ nhì

(Hồi thứ 3 thứ 4)

Lâu vong nguyệt buộc chân tài tử,
Yến quỳnh lâm vắng mặt trang-nguyên
Ma rượu đón đường trêu cụ lớn.
Đẳng đan lập mẹo trị quan càng

Tối chủ-nhật 1er Juin 1924

ĐẠI DIỄN TẬP KỊCH

Ba tích hát chèo trích toàn đoạn hay

Tích thứ nhất:

CUNG-OÁN

Tích thứ hai:

ĐỨC NĂNG THẮNG SỐ

Tích thứ ba:

BỒNG ĐÁ BẠC TÌNH LANG

Mời qui khách đến xem và nghe toàn hát chèo

Tối thứ hai 2 Juin 1924

Diễn hai tích:

Tích thứ nhất:

BẠCH-VIÊN TÔN-CÁC

Tích thứ hai:

TRIỆT GIANG ĐOẠT A ĐẦU

(Trẻ-con diễn)

Tối thứ ba 3 Juin 1924

VĂN NGUYỆT TIÊN DUYÊN

Khen ai đất để trò cười,
Nào ai thúc đó nọ người đi đâu.
Phận ai được hưởng sang giàu,
Duyên ai mấy biết chẳng cầu mà nên.

Có bài văn tế sợ vợ rất buồn cười

HIỆU

MINH-ĐƯỜNG

MAI CHÍNH TỔNG CỤC

của Bông phấn Yên-thảo công-ty

CHUYÊN BÁN BUÔN VÀ BÁN LẺ

CÁC THỨ THUỐC LÁ VÀ TỈ BÀ

Giáo phố hàng Gà số 63

Cần dùng:

Một người Cai thợ đồng (chaudronnier);
Một người Cai thợ tiện (ajusteur):
Một người Cai thợ mộc (charpentier).

Khách hay Annam cũng được, để đóng và chữa các tàu biển, nếu làm được việc sẽ được cao công.

Ai muốn xin làm, cứ hỏi nhà nhật trình.

3841

HỘI-ĐỒNG-ÍCH

đang giải-tán

Lời bá-cáo cần kíp

Cùng các nhà có tiền gửi ở Hội-Đồng-Ích:

Đến ngày 31 tháng 7 tây năm 1924 này, thời sẽ kết sổ, thôi sự nhận các sổ của các ông bà có tiền gửi ở Hội-Đồng-Ích.

Vậy ông bà nào có sổ gửi tiền mà chưa giao cho ông E. CHATAIGNEAU, lê Giải-Tán-Viên, ở số 3 phố Jauréguiberry, Hanoi, thời xin giao ngay cho ông ấy trước ngày 31 Juillet 1924, quá ngày ấy, người ơ tiền gửi sẽ mất quyền đòi hỏi về số tiền mình gửi.

Giải-Tán-Viên,
P. Pon E. CHATAIGNEAU.
Y. M. Cremarks.

2004.

HIỆU BÁN ĐỒ VÀNG BẠC

NAM-BẢO

16, Rue de la Soie, 16

HANOI

Bán đồ vàng, đồ bạc: các thứ mặt đồ thực và giả, kính gọng đồi mồi, đồng hồ quả quít, ô đánh ba, giầy cườm, giầy kim-tuyến, giầy nhung, v. v.

Vàng đúng tuổi và bạc nén.

Thợ khéo kỹ công và giá thượng.

3127

AI MUỐN CÓ NƯỚC SUỐI VICHY NGAY Ở TRONG NHÀ

Ai cũng biết rằng nước suối Vichy có những tính chất gì, và nước ấy đang được những việc gì, đau vị, đau thận cùng về số bệnh khác nữa, đang nước ấy công-hiệu lắm.

Nhưng đến lúc xuất ấy mà phục-thuốc thì tốn kém lắm, vì vậy hiệu bào chế MONTÈS, NHÀ BÁ CHUÔNG có bán thứ muối Sels Vichy có từng chai lớn, có thứ chai nhỏ, chỉ bỏ mấy thìa con muối ấy vào một lít nước đun rồi thì có nước Vichy mà dùng, chẳng tốn kém là bao.

Nên dẫn hiệu bào chế NHÀ BÁ CHUÔNG, mà mua muối Sels Vichy.

SỰ-TÍCH MẠNH-LỆ-QUÂN

再生緣

Bộ tiểu-thuyết TÁI SINH-DUYÊN (sự tích Mạnh lệ Quân) chia làm hai cuốn. Tiền-biên và hậu-biên, mỗi cuốn giá 0$90, tiền cước-phí 0$20. Ngài nào muốn mua, xin gửi thư và mandat cho ông NGUYỄN ĐỖ MỤC, Trung Bắc Tân-Văn, Hanoi.

Nay kính cáo.

Bột ăn PHOSPHATINE FALIÈRES danh tiếng lâu nay, bán gởi đựng trong hộp thiết hàng chi khít kinh lắm.

Có mua nhưng cho được bột PHOSPHATINE FALIÈRES đúng hộ tinh thần, ích cho con nít mất sữa, người lớn đau huyết, ăng gia ba ca liệt nhược, cung là kẻ có đau bụng mới mạnh.

Có trữ bán công bệt — Tại chỗ thì ở Paris, 55 6, đường La Vacherie.

D. C. Paris 13 bis

Số 49

Ngũ mỹ Tái-sinh-duyên

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Ngụy-lâm-xuyên tỉnh dậy, quan huyện lại hỏi rằng:

— Thế nào? Đã chịu thú-nhận chưa!

Ngụy-lâm-xuyên nói:

Dám bẩm đại-nhân! chúng tôi thật là oan-uổng, không biết thú-nhận thế nào cho được!

Quan huyện nổi-giận mà rằng:

— Những đứa đi lừa này bao giờ cũng gan liều tướng-quân! Như thế vẫn còn dám kêu oan-uổng!

Nói xong, ngành lại bảo các quân-sĩ rằng:

— Mau mau! lấy côn đánh.

Quân-sĩ vâng lệnh, vừa đánh được mấy côn thì *Ngụy-lâm-xuyên* lại kêu to mấy tiếng rồi chết ngất đi. Hồi lâu tỉnh dậy, liền nói:

— Dám bẩm đại-nhân! Chúng tôi không thể chịu được sự đau-đớn, vậy xin thú-nhận: Thứ bạc ấy không phải của *Hoa* tướng-phủ, chính là của chúng tôi làm ra, có đem đến mua các thứ gấm vóc, chẳng ngờ mưu lừa bại-lột mà lưới trời không dung kẻ gian!

Quan huyện thấy *Ngụy lâm-xuyên* thú-nhận, lại hỏi:

— Đồ-đảng nhà-ngươi cả thảy có bao nhiêu người, đã làm mấy lần như thế rồi?

Ngụy-lâm-xuyên nói:

— Quả tự một mình tôi làm ra, không có đồ-đảng nào cả. Tôi mới làm lần này là mưu lừa đã bại-lộ ngay.

Quan huyện nghĩ thầm: Đứa đi lừa này, không biết nó làm hại bao nhiêu người rồi, bây giờ nó mới tìm đến địa-phương ta đây. Chi bằng ta khép vào tử-tội, để vì muôn dân trừ cái hại lớn ấy.

Nói xong, truyền nói bỏ các đồ hình-cụ. Quan-huyện lại gọi *Ngụy-lâm-xuyên* mà bảo rằng:

— *Ngụy-lâm-xuyên*! Lần này hãy khoan-tha cho nhà-ngươi!

Ngụy-lâm-xuyên lạy dập đầu mà bẩm rằng:

— Xin chúc đại-nhân chóng được cao-thăng nhất phẩm, về sau lại nối đời gia-phong công-hầu.

Quan huyện cười mà bảo rằng.

— Ta muốn khoan-tha cho nhà-ngươi, nhưng chỉ sợ muôn dân lại bảo là ta đoán việc không minh, vậy hãy tạm giam vào ngục-thất.

Lại nói chuyện *Hoa* tướng phủ nào nhiệt là thường, vì ngày hôm ấy là ngày 25, mà đến ngày 28 đã làm lễ cưới nàng *Nguyệt-anh*. *Hoa-văn-phương* chỉ đợi cưới nàng *Nguyệt-anh* xong thì tức khắc đem *Thôi-thị* về trong phủ.

Hoa-hữu-lình nghe được tin ấy, có ý buồn-rầu, nghĩ thầm: Công-tử ta đã nhiều lần định đem *Thôi-thị* về, ta phải kiếm lời ngăn-trở mãi mới được đến ngày nay. Nay mai cưới được nàng *Nguyệt anh* rồi thì tất thế nào cũng đem *Thôi-thị* về, thế thì ta đây còn mong-mỏi chi nữa. Bây giờ số tiền cưới vợ của công-tử, vẫn giao phó ở tay ta, chi bằng ta lấy trộm mấy nghìn lạng, rồi bàn với *Thôi-thị* cùng trốn đi nơi khác, kết làm vợ chồng bách-niên giai-lão với nhau, há chẳng hay lắm ru! Nhưng chưa biết *Thôi-thị* có bằng lòng đi với ta không, âu là để tối hôm nay ta thử dò ý xem sao, rồi sau sẽ định liệu.

Buổi tối hôm ấy, *Hoa-hữu-lình* lẻn sang nhà *Ngụy-lâm-xuyên*, sẽ lấy tay gõ cửa. Bấy giờ *Thôi-thị* ở trong phòng, đang ngồi ngẫm-nghĩ: Quái thay, mấy ngày nay ta chưa thấy đi đã gần một tháng nay mà chưa thấy về, hay là chàng lại phỏng số bạc ấy mà đi vui-thú nơi khác, bỏ gái này đây, cũng chưa biết chừng!

Sau mu lại nghĩ thầm: *Hoa-văn-phương* đã lâu không thấy bước chân sang tới đây, mà cả đến gã *Hoa hữu-lình* cũng chẳng thấy bóng-vía đâu khiến cho ta không hiểu tin-tức thế nào, luống những nóng lòng sốt ruột!

Thôi-thị vừa toan lên giường nằm thì bỗng nghe có tiếng gõ cửa, lại nghĩ thầm rằng: không biết đó nơ nào lại đến quấy đây! Nghĩ vậy, vội-vàng cầm đèn ra mở cửa.

Khi đến bên cửa, *Thôi-thị* sẽ cất tiếng hỏi rằng:

Ai đó?

Hoa-hữu-lình nói:

Người yêu của mình đây!

Thôi-thị rón-rén mở cửa, *Hoa-hữu-lình* bước vào.

Thôi-thị chỉ then cửa lại, rồi mời vào trong phòng ngồi nói chuyện.

Thôi-thị hỏi rằng:

— Có sao bấy lâu chẳng thấy bóng, vía nhà-ngươi đâu cả, hỏa nay không biết nhờ trận gió nào mà đưa được đến đây!

Hoa-hữu-lình tủm-tỉm cười mà bảo rằng:

— Độ này vì việc hôn-nhân của *Hoa* công-tử mà suốt ngày mắc bận, chẳng lúc nào được nhàn-hạ. Ta sợ nàng phiền muộn, hôm nay mới lẻn sang đây!

Thôi-thị hỏi rằng:

— Chẳng hay vì cớ chi mà *Ngụy-lâm-xuyên* đi mãi không thấy về? *Hoa* công-tử bấy lâu cũng chẳng thấy đến?

Hoa-hữu-lình cười mà đáp rằng:

— Ai nghĩ đến nàng mà nàng cứ nghĩ người ta, bây giờ người ta cũng nàng dứt mối tình rồi!

Thôi-thị nghe nói, lại vội-vàng hỏi rằng:

— Sao vậy? Hắn không về nữa hay sao?

Hoa-hữu-lình nói:

Có lẽ!

Thôi-thị kinh-ngạc mà hỏi rằng:

— Vì cớ gì mà hắn không về? Đồ-vật này lại có lẽ dọa người ta chứ gì! Muốn tôi thì nói cho thực. Nếu không nói thực, từ nay trở đi ta cấm cửa không cho đến!

Hoa-hữu-lình thấy *Thôi-thị* nóng muốn nghe chuyện, liền nói:

— Nàng có thực lòng với tôi thì tôi mới nói thực!

Thôi-thị nói:

— Lại còn thế nào mới là thực nữa! Nếu ngày nay nhà-ngươi không chịu nói thực cùng ta thì từ đây trở đi, ta cấm không cho đến.

Hoa-hữu-lình nói:

— Nếu tôi nói thực, chỉ sợ nàng buồn mà thôi. Nguyên *Hoa* công-tử vốn là một người rất bạc tình nhất trong thiện-hạ. *Ngụy* tiên-sinh lỡn-phi bao nhiêu tâm cơ, để bày mưu lập kế cho hắn lấy được nàng *Nguyệt-anh*. Nay hắn sắp lấy được nàng *Nguyệt-anh*, lại dùng cái thủ-đoạn thâm-độc mà trừ *Ngụy* tiên-sinh. Đem 3.000 lạng bạc giả giao cho tiên sinh đi *Nam kinh* để mua gấm vóc. Hiện nay tiên-sinh đã bị bắt ở huyện *Thượng-nguyên*. Quan huyện *Thượng-nguyên* tự sang hỏi hắn về việc lấy thì hắn không nhận là có sai tiên-sinh đi. Lại đổ cho tiên-sinh là một đứa đi lừa, mạo nhận làm người trong tướng-phủ, để quan huyện *Thượng-nguyên* cứ theo luật mà trọng-trị. Từ bấy đến nay, tôi chắc tiên-sinh đã ra người dưới suối vàng rồi. Nàng thử nghĩ xem: tâm-địa hắn như thế, phỏng có hiềm-ác hay không?

Thôi thị nghe nói, giật mình kinh-sợ mà rằng:

— Thế ra *Hoa văn-phương* là một loài cầu-trệ, dùng mưu hiểm-ác mà hại phu-quân ta. Bây giờ khiến cho ta biết nương-tựa vào ai!

Nói xong, liền rức-nỏ khóc. *Hoa-hữu-lình* khuyên-giải mà rằng:

— Nàng đừng thương khóc vội, tôi đã nói hết câu chuyện đâu!

(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

CÁO-BẠCH

Nay bán-hiệu thu-trung thời còn lại ít nhiều hàng tạp hóa (hàng Tàu, hàng Tây), đồ sứ, đồ cổ, v. v. định đem ra bán giá rẻ.

Thật là một dịp đặc-biệt, các quí-khách có lòng chiếu-cố, xin gi ngọc đến bán-hiệu ngay, kẻo mà hết mất.

QUẢN-ON-LONG
N° 8, Rue des Cantonnais
HANOI

2444

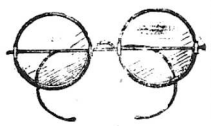
NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Ở xứ này người ta hay táo lắm, mà táo thì hay sinh ra bệnh; như nhức đầu, đầy bụng, ăn không ngon miệng và có khi lại sinh ra sốt nữa.

Buổi sáng nên uống một viên thuốc này, thực là một thứ thuốc nhuận-tràng rất tốt; thuốc này là thuốc:

PILULES
DEHAUT

Kính nhất hợp thời

Gọng vàng vành đồi mồi, mắt kính mùi đen, mỗi cái ..... 1 $ 60 và 3 $ 20
Toàn đồi-mồi ..... 1 . 20
Hộp aluminium 0 60

TONG-YUNE-TAI VING KY
49, Phố hàng Ngang, 49
HANOI

2103

Bình-phẩm về rượu vang

RƯỢU VANG là vào một hạng thực-phẩm rất-quý. Uống rượu vang vừa chóng tiêu, vừa khoan-khoái trong người, lại vừa bổ. Rượu ấy làm cho người ta được trắng-kiện.

Người ốm mới khỏi uống thì chóng khỏe lại. Chính-phủ Pháp, các quan Bác-Tờ (Thầy-Thuốc) cùng các nhà chuyên-môn về việc vệ-sinh rất có tiếng cũng bảo nên uống rượu vang. *BẠN HÀNG BẢN QUỐC ơi, nếu muốn được mạnh-khỏe luôn*, thì đừng uống rượu Ân-nam, cứ nên uống rượu vang tốt của xứ BORDEAUX: mua rượu ấy thì cứ lại hiệu GCIONEAUD FRÈRES ở Hanoi với Haiphong mà mua. Hiệu ấy chỉ chuyên về nghề buôn rượu vang thôi.

TRẢ TIỀN BẰNG CON-NIÊM
(Payements en timbres poste)

Nhiều ông gửi tiền trả bán-quán bằng con-niêm, sự ấy thiệt cho bán-quán lắm. Vậy có lời trình các ngài trừ ra những tiền đồi nhỏ ở, còn thì bán-quán không nhận tiền gì trả bằng con-niêm cả.

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những buổi giời mới nóng bức này, người ta hay sinh ra bệnh xấu máu, cùng nhiều chứng ở đấy mà ra nữa.

Thuốc Hémostyl Roussel có máu ngựa tươi, lấy trong lúc ngựa đương sức mạnh khỏe.

Mỗi ngày uống một ống thuốc với một cốc nước, thực là một vị thuốc bổ rất khỏe. Những người phải đau nặng mới khỏi, uống thuốc:

Hémostyl Roussel
AMPOULES

Hiệu GIU-ICH trước là Công-ty CHU-VĂN-MINH *ở Haiphong, đường Nauti-Garnel, số 115 có nhà máy nấu dầu và chế các thứ sơn tây đủ các màu đặt dấu* CON GÀ VÀNG.

Sơn rất tốt, giá bán phải chăng, xin đồng-bào chiếu cố nói hoa, cứ viết thư cho bản hiệu lấy mẫu, sẽ xin gửi biếu ngay.

2098

TRONG LÚC SẢN DỤC

Đàn bà vì khi sản-dục đau-đớn một nhọc mà yếu người đi. Huyết ra mất nhiều, thành ra ít đi và suy đi. Nhưng mà đứa con mới đẻ còn phải nhờ mẹ dưỡng-dục lâu, thì bấy giờ mẹ càng phải bồi-bổ cho tốt huyết, cho nhiều huyết. Muốn bổ huyết cho mạnh người, để có sữa tốt mà nuôi con, thì nên uống thuốc PILULES-PINK Thuốc ấy sinh huyết mau lắm, rồi lại làm cho sữa cũng tốt và nhiều. Đứa trẻ đẻ nhờ công mẹ sinh-thành, lại được bú sữa tốt mà sinh sức lực, đó là cái hạnh-phúc cả đời của nó bắt đầu từ đó.

Thuốc PILULES-PINK này hàng thuốc nào cũng có bán.

THUỐC CHỮA BỆNH THƯƠNG GÂN

Chúng tôi lấy làm hân-hạnh mà bá-cáo cho công chúng đều biết rằng quan Bác-sĩ Leroy, là thầy thuốc, coi các nhà thương ở Ba-lê mới tìm được một thứ thuốc rất công hiệu để chữa những bệnh không ngủ được, bệnh đau gáo, bệnh già, đánh trống ngực, khó thở, để làm cho chỉ được sáng cho óc được yên lặng và được tinh tường.

Quan Bác-sĩ Leroy nghiên-cứu thuốc Neurina này lâu năm mà chữa bệnh không ngủ được, đau gân, đau cốt thì rất là công hiệu. Thực là một thứ thuốc rất tốt, không ngày nào gì cả, mà ở xứ nóng dùng thì lại càng tốt lắm.

Ở các hàng bào chế to đều có bán cả.

2056

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thứ thuốc này để trong ống, giữ được lâu không hỏng, các nhà dùng tri-não nhiều, mà phải bệnh đau gân cốt nên dùng.

Đàn bà đau gân cốt cũng nên dùng.

Thuốc này có tiếng đã lâu.

Trị bệnh đau gân, nhức đầu, đau xương rất tốt.

Uống luôn mấy ngày, mỗi ngày 2 hay 3 viên thuốc:

CACHETS
du Dr Faivre

Ba vị thuốc hay

Nhất kiến hiệu

1) BẠCH-ĐỜI HOÀN, chuyên-trị đàn-bà tiểu-tiện ra huyết, bạch đới thương lưu: mỗi chai 1 $ 10.

2) THUỐC HO, ho hàn, ho nhiệt, điều hợp dụng, ho nặng đều dùng uống giá nửa chai nhẹ ngày lập tức mỗi chai 0 $ 30.

3) HOA-LIỄU GIẢI-BỘC HOÀN thuốc này các vị thiếu-niên nhiều ngài đặc dụng, vì nó là chẳng những trị bệnh lậu, còn có thể giải-độc mọi chứng khác.

Trong hiệu lúc nào cũng có thầy thuốc, nếu hỏi điều gì xin trả lời ngay.

Quí-khách ở xa chiếu-cố cho từ 1 $ 00 trở lên, xin gửi tem 20 $ tiền cước về cho, chúng tôi xin gửi hầu ngay.

TIÊU-HẠNH-LÂM
103 Phố hàng Buồm Hanoi

2106

RƯỢU NHO J. K. WATSON

Là một thứ thuốc bổ mạnh nhất, cái phép chế thuốc này khảo-cứu đã lâu năm, và cái cách tìm, lại tinh-vi cẩn-thận, nên thuốc này là một thứ bổ mạnh nhất.

Những khi cơ-thể cần dùng phải bổ dưỡng rất mạnh, thì dùng thuốc này chắc và nhậy lắm.

Bệnh huyết suy bệnh gân yếu, bệnh ghíp, bệnh sốt rét rừng, v. v.

Uống một cốc nhỏ (liqueur) hai mươi phút trước hai bữa ăn chính.

Giá bán: 2 $ 50 một litre

Hiệu Bào-chế E. CHASSAGNE

59, phố Paul-Bert, Hanoi

AI MA DÙNG THUỐC HƯƠN của ông Lương-y DEHAUT mà XỔ thì chẳng cần chi phải CỮ ĂN và an dưỡng trong phòng. Thuốc hươn này dễ uống lắm và đã quen với lại xổ rất êm thấm

Bán tại Nhà công Lương-y DEHAUT, 14 Tuong St Denis, Paris, và khắp trong các tiệm thuốc đều có bán.

Hỏi các ông mắc phải bệnh tim (lậu và giang mai) khuyên các ông chớ dùng thuốc nhảm tốn tiền mà bệnh càng thêm nặng. Các ông nên mua thuốc ở Hiệu TỔ-NGỌC-LIÊN, số nhà 46, phố Principale, tỉnh Bắp-cầu, là một nhà chuyên-trị, bán thuốc bệnh tinh đã có tiếng, không ngày nào là không tiếp được giấy ngợi khen ở các nơi gởi lại. Cả cước độ hơn một đồng một lọ.

2082

ÉNO KOLA COCA

RƯỢU BỔ
醫補

J. BLANC *(đệ nhất hạng bào-chế)*
Ông **L. BLANC** *(người nối-nghiệp)*
HANOI (Bắc-kỳ)
chế ra

Giá bán 2 $ 40 một lít

Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc con
每晚台客啲每杏粧沒戰禮欺唉糊

Bán tại Hiệu Bào-chế **J. BLANC**
31, phố Trang-tiền (Rue Paul-Bert) Hanoi

2099

RƯỢU BẠT-HÀ GET PIPPERMINT GET rượu này uống để mát mẻ và mát khan tiếng.

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có sẵn từ tám giờ sáng.

THUẬN-THÀNH

BOITIER — CHAPELIER
HANOI — 7, Rue des Cuirs, 7 — HANOI

Bản-hiệu mới in xong Catalogue 1924, nhiều kiểu đẹp, xin mời các Quí-khách chiếu-cố.
Chủ-hiệu: NGUYỄN-TIẾN-HÀM kính-mời

2070

NHỮNG ĐỒ TƠ LỤA
HIỆU
C. J. BONNET
LÀ TỐT HƠN CẢ

PACHOD Frères & Cie LYON

2085

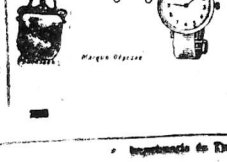
NHÀ CHẾ-TẠO
Các thứ mũ bằng NÚT CHAI (Lièges)
HAI-CHINH
74-76 Rue du Pont-en-bois, 74-76
HANOI

2090

華 PAO-VA 寶

55, Pont Huong-Bo, Hanoi
京東內河橋寶華行售批零

Chúng tôi kính trình các quý khách được biết rằng, nay chúng tôi mới tiếp được ở bên Tàu, Hong-kong, Canton, Shang-hai, Pékin, sang nhiều đồ vàng, bạc, ngọc, ngà, châu-chuse, hồ phách, đồ xứ, đồ đồng dọt, vân vân..... Song đinh giá hàn rất rẻ. Vậy xin các ngài có lòng chiếu-cố, mau mau đến ngay bản-hiệu kẻo mất một dịp tốt đi.

Marque Déposée

Cũng chuyến tàu này lại có sang cả:

1° Các thứ kính giọp đủ các mùi để bán vào mùa hè này.
2° Cao-ly xâm thực hiệu.
3° Quế rất tốt.
4° Bắc nhung.

Cẩn-cáo
HIỆU PAO-VA, Bijoutier
Phố Hàng Bồ, số nhà 28, Hanoi.
TÉLÉPHONE N° 487

CÁC NGÀI CÓ THỂ ĐƯỢC
MỘT TRIỆU
HOẶC 500.000, HOẶC 200.000, HOẶC 100.000 QUAN

Muốn được một số tiền kỳ, nên mua một cái vé

CRÉDIT NATIONAL 1920

Lâu mau vé thì giá 20 quan, còn thì đồng tâm 20 tháng mỗi tháng mỗi tháng 20 quan. Nếp tiền thì đến, liền được ngay nội vé, những mình có quyền xổ-hiệu, xổ vé trúng số thì được số tiền. Mình chỉ nhớ thì đóng đến một kỳ, mỗi kỳ như không nghỉ đến, mà đã được dự các cuộc rút số, bỏ được số quyền xổ-hiệu mấy đời vé với quy có chính hiệu hẳn.

Vì Crédit National mới năm tám kỳ dự cuộc rút số: là 1er Janvier, 1er Février, 1er Avril, 1er Mai, 1er Juillet, 1er Août, 1er Octobre, 1er Novembre.

Mỗi lần rút số thì:

1 lô	MỘT TRIỆU
1 lô	500.000 quan
2 lô	200.000 quan
3 lô	100.000 quan
6 lô	50.000 quan

Tiền rút số trúng kỳ trong một năm cộng là 20 triệu quan

Muốn dự các cuộc rút số kỳ, nên gửi 20 quan cho ông chủ-nhiệm nhà:

BANQUE NOUVELLE, 8 Rue Papère, MARSEILLE (France) R.C. 6576

Việc hàn vé này theo như bản (mới ngày 13 Mars 1920, nên nhà nước sẽ được xử điều khiển chắc

2095